Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 107 (607) ♦ Четвер, 10 червня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

ЧАС ПОГЛИБЛЮВАТИ ВЗАЄМИНИ

Учора до Києва з офіційним візитом прибув федеральний канцлер ФРН Гельмут Коль. Після офіційної церемонії зустрічі високого гостя відбулася розмова Президента України Л. Кравчука та федерального канцлера ФРН Г. Коля. Сторони обговорили питання двостороннього співробітництва, деякі міжнародні проблеми.

Того ж дня Г. Коль поклав вінки до могили Невідомого солдата у парку Слави, до меморіалу жертвам фашистського терору у Бабиному Яру.

Увечері відбулося підписання україно-німецьких документів.

Детальніше про цей візит читайте у наступному номері «Голосу України».

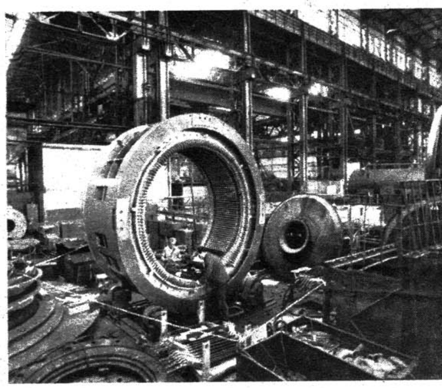
«Я ВІДЧУВ СЕБЕ СИНОМ НАРОДУ»

Ці слова, відтепер заслуженого діяча мистецтв і народного композитора України Їльяса Бакшишева, які він адресував Президенту України Леоніду Кравчуку під час урочистого прийому 8 червня учасників Днів культури кримсько-татарського народу у Києві, ще одне підтвердження непорушних зв'язків двох народів. Пану Їльясу — вісімдесят років, за які він встиг здобути визнання і одержати не одне почесне звання. Проте, на його думку, вперше він і його земляки — письменники, композитори, художники — відчувають себе на українській землі не космополітами, а синами кримсько-татарського народу, не меншиною, а повноправним членом української сім'ї.

На церемонії нагородження діячів культури кримсько-татарського народу були присутні Голова Верховної Ради України Іван Плющ, Прем'єр-міністр України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Республіки Крим Микола Багров, Голова Ради Міністрів Республіки Крим Борис Самсонов, міністри України Іван Дзюба та Олександр Ємець.

У НАШІЙ ДЕРЖАВІ Є ОКРЕМІ ЕЛЕМЕНТИ, ЯКІ ЩЕ ПРАЦЮЮТЬ

НА МЕЖІ ПОВНОГО РОЗВАЛУ...

Сказати, що сьогодні промислові підприємства Харкова переживають некращі часи — значить майже нічого не сказати. Зупинились або на межі зупинки такі відомі гіганти, як «Завод імені Малишева», заводи тракторних двигунів, «Серп і молот», тракторних самохідних шасі, «Комунар», під загрозою головні конвеєри ХТЗ... Нині легше перерахувати підприємства, що якось ще зводять кінці з кінцями.

В найближчі дні глава обласної держадміністрації та голова облради мають намір виступити із зверненням до Президента України, Верховної Ради, уряду про недопустимість подальшого спаду виробництва, що небезпечне соціальним вибухом.

Причини «повільної смерті» вітчизняної індустрії відомі: відсутність на Україні кольорових металів, неймовірні високі ціни на енергоносії, залежність від постачальників з ближнього зарубіжжя тощо. Але разом з тим, існують й інші підприємства, які попри всі негаразди продовжують випускати продукцію, розширюють її номенклатуру і, що взагалі здається тепер фантастикою, будують нові заводські корпуси. Серед таких небагатьох — НВО «Електроважмаш».

Багатотонні машини постійної напруги — основну продукцію заводу — використовують на металургійних підприємствах не лише України, а й в ближньому зарубіжжі.

Микола КОСИЙ.

На знімках: бригадир обмотувальників елементів електромашин Юрій Корх; у цеху заводу «Електроважмаш».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Цитата дня

Хочеш більше отримувати — більше виробляй продукції! Це розуміють всі, але, на жаль, не завжди, коли це торкається особистостей.

(З доповіді Л. Кучми на сесії Верховної Ради України).

Продиктовано в номер

СТАНОВИЩЕ ДЕДАЛІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

З 10 червня цього року президія Федерації профспілок України оголосила передстрайкову готовність до проведення всеукраїнської акції протесту. Це спричинене тим, що пропозиції відносно соціального захисту трудящих, на думку профспілкових лідерів, не враховані, мінімальна зарплата становить лише 10 відсотків прожиткового мінімуму за обмежених фондів споживання, порушуються домовленості соціального партнерства. 15 червня усі профспілкові організації, які входять до складу Федерації, за рішенням президії, мають провести збори, конференції, мітинги протесту «проти згубної політики державних органів».

Майже одночасно на ім'я Президента України Леоніда Кравчука і Прем'єр-міністра Леоніда Кучми надійшла телеграма за підписом голови незалежних профспілок гірників О. Мриля: «Для стабілізації становища у Донбасі вимагаю негайного вирішення економічних вимог страйкуючих шахтарів. Ваше зволікання може призвести до некерованої ситуації і всеукраїнського політичного страйку».

АСОЦІАЦІЯ, ЩО ЗВОДИТИМЕ МОСТИ ДРУЖБИ

8 червня в Києві відбувся Всеукраїнський з'їзд правників-міжнародників, в якому взяли участь представники 17 областей України та Криму. На з'їзді було створено Всеукраїнську асоціацію міжнародного права, головою виконкому якої став завідуючий кафедрою Українського інституту міжнародних відносин, доктор юридичних наук Володимир Буткевич. Асоціація матиме три секції — міжнародного публічного, міжнародного приватного та міжнародного морського права, видаватиме свій щорічник. Подібні асоціації існують майже в усіх країнах світу. Їхня мета — розробка і внесення пропозицій з вирішення спірних міжнародно-правових проблем, сприяння політичному, економічному, культурному співробітництву та взаєморозумінню між народами. Після розпаду СРСР така колишня всесоюзна інституція юристів-міжнародників стала всеросійською. Отож, створення Всеукраїнської асоціації міжнародного права — ще один крок нашої країни до світової спільноти.

ПРЕЛЮДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Сьогодні Володимир Кубійович повертається з вимушеної еміграції на Батьківщину 10-томною енциклопедією українознавства, зібраною й укладеною ним у 1955-84 роках у Сарсельському університеті за підтримки діаспори.

Презентація першого тому цього зібрання, перевиданого з ініціативи Наукового товариства імені Т. Шевченка у Львові, відбулася вчора в київському Будинку вчителя. Академік АН України Я. Яцків і її член-кореспондент О. Романів, представляючи факсимільне видання, повідомили, що повне зібрання з двома додатковими томами поправок і уточнень намічено видрукувати протягом двох років.

Економічний націоналізм—природна політика новостворених держав

З виступу Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми при відкритті установчих зборів Міжнародного комітету з економічної реформи і співробітництва 7 червня 1993 року

Кризи економіки України, як нової держави, немає. Є криза і агонія старої економічної системи — єдиного народногосподарського комплексу СРСР. Тут вже воістину: «Мертвий хапає живого!» І ось з цієї кризи, з цього хаосу в муках народжується нова економічна система.

У ролі тарана старої системи виступила насамперед лібералізація цін, яка проводиться з січня 1992 р. Вона звільнила потенціал придушеної інфляції і призвела до стрибка цін. Якби ми оперували тільки системою категорій монетаристських концепцій, ми могли б чекати досягнення економічною системою стану рівноваги в разі проведення жорсткої грошової політики.

На такий швидкий «шоковий» варіант переходу до ринку, очевидно, й розраховували російські монетаристи, та й наші, коли почали перехід до свободи із свободи цін.

Зрозуміло, надія на досягнення рівноваги в результаті лібералізації цін була утопією.

Тому що деформованій системі планових цін відповідала і деформована структура виробництва. Новим вільним цінам повинна відповідати абсолютно інша галузева, виробнича, технологічна структура, структура енергоспоживання, структура територіального розміщення продуктивних сил.

Переструктуризація економіки — це час і величезні гроші. Її не можна здійснити тільки за рахунок відпуску цін.

Лібералізація цін, скажемо інакше,— це безумовно революційний фактор, завдяки якому починає формуватися структура ринкової економіки. Але в надто великих дозах ці ліки звичайно викликають структурну кризу і параліч економіки.

Залишається погодитися з тим, що процес відпуску цін повинен бути регульованим, йти поступово.

Розуміння цього факту і було покладено в основу політики нині діючого уряду України, який одним з основних своїх завдань проголосив відновлення керованості держсектором.

Це не є гальмування реформ, або відкочування, як дехто зрозумів. Це є спроба уникнути тяжких наслідків структурної кризи.

Становище в економіці України погіршилось тим, що структурна криза виявилась тісно переплетеною з кризою розміщення продуктивних сил, викликаною розпадом єдиного народногосподарського комплексу СРСР.

Ми дістали у спадок зовнішню розбалансованість економіки, залежність від енергоносіїв, інших видів сировини і матеріалів.

У нормальній ситуації досягнення збалансованості платіжного балансу залежить не тільки від зміни цін на імпорт, а й від внутрішньої структурної перебудови, якщо ціни на імпорт змінюються не надто швидко. Однак у сучасних умовах, коли Росія та деякі інші держави поспішають перейти до розрахунків за світовими цінами, структурної кризи, викликаної фактором зростання ціни імпорту, уникнути не вдасться.

Думаю, представники західних країн, які пережили енергетичну і структурну кризу світової економіки 70-х років, мене добре розуміють. Зростання цін на енергоносії для України протягом тільки одного року становить сотні разів.

Бажання одержувати світову ціну за свій товар природне. Якщо не забувати, що при цьому як власна економіка, так і економіка партнера повинні бути інтегровані у світовий ринок, тобто вони повинні бути конкурентоспроможними щодо ефективності на світовому ринку. Але про конкурентоспроможність на світовому ринку і України, і Росії поки що залишається тільки мріяти.

Тепер давайте подивимось на майбутні наслідки політики, яку сміливо можна визначити як економічний націоналізм. Тут немає ніякого докору. Це природна політика новостворених держав, усіх, включаючи Україну.

Україна вже найближчим часом буде змушена зупинити ряд підприємств, які працювали на російський ринок, і тим самим українська структурна криза викличе поглиблення структурної кризи в Росії.

Зупинення підприємств, звичайно, не покращить наш платіжний баланс. Пошук нових джерел коштів у статтях балансу послуг дещо дасть, але не вирішить проблеми.

Україна буде змушена зробити все для збалансування свого платіжного балансу за рахунок стимулювання припливу іноземного капіталу.

— І тут час згадати, що Україна — це надзвичайно багата країна з вигідним географічним положенням, прекрасними природно-кліматичними умовами, відносно, за мірками СНД, розвинутою інфраструктурою, з потужним промисловим, науковим і кадровим потенціалом.

На ринку капіталу ми повинні створити рівні для всіх умови. Але навряд чи капітал з країн СНД буде конкурентоспроможним на цьому ринку. В усякому разі конкурентоспроможність капіталу з країн СНД навряд чи буде вищою від конкурентоспроможності їхніх товарів на світовому ринку.

Піде швидкий процес переорієнтації економіки України відповідно до інтересів інвесторів. А значить, виникнуть нові фактори руйнування усталеної системи кооперацій́них зв'язків. Бумеранг світових цін ударить того, хто його кинув.

Тобто напрошується висновок, що проводити економічні реформи «в одній окремо взятій країні» це дуже небезпечно. І ми повинні всі серйозно замислитись.

Можна було б висловити справедливе зауваження, що все-таки Україні досі не вдається залучити іноземний капітал у скільки-небудь значних обсягах. Це справді так, але не можна не бачити політичних перешкод на шляху іноземного капіталу.

Найближчим часом у нас буде можливість переконатись, що світові ціни на енергоносії є фактор не тільки структурної, а й політичної кризи. І цілком можливо, що ця криза змете багато політичних перешкод на шляху проведення нормальної, тверезої економічної політики.

Ради сьогодні і завтра

ТРУДОВА КНИЖКА— РАНІШЕ ПАСПОРТА

Минулого літа школярі шахтарського міста Брянка здійснили черговий трудовий десант у найближчі господарства.

Він виявився останнім, бо селяни були вкрай незадоволені учнями: мало працюють. Школярі тією же мірою — селянами: мало платять.

Чим же зайняти підлітків нинішнього року? Комітет у справах молоді Брянківського міськвиконкому пішов на своєрідний експеримент. Спільно з міськкомгоспом і центром зайнятості населення створив загін з 30 учнів для благоустрою міста. Частина загону перетворює неприваблививий пустир у центрі міста на мальовничу зону відпочинку — з фонтаном, каруселлю, полем для міні-футболу, частина — щодня прибирає вулиці.

— Самі не чекали, що так багато виявиться бажаючих попрацювати,— розповідає голова комітету Микола Сидоренко.— До нас просилися навіть учні технікумів, училищ із сусідніх міст. Поки що ми їх тримаємо у резерві. Обсяг робіт величезний, та грошей на благоустрій виділено малувато: лише 4 мільйони карбованців. Діти непогано зароблять, ще й ті з них, кому виповниться 15 років, вперше у такому віці для нашого міста, одержать трудові книжки.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Зелені жнива

НА ПОГОДУ НАДІЙСЯ...

«Дощ іде не тоді, коли просять, а тоді, коли сіно косять», — нині на Рівненщині це прислів'я «не спрацювало»: косовиця у розпалі, а погода — як на замовлення. Можна, отже, радіти? Так, але не зовсім. Бо у травні теж сонечко ясно світило, а дощів, на жаль, не було...

— Тому трави вдалися низькорослими, — розповідає керівник групи з впровадження прогресивних технологій у кормовиробництві облсільгоспуправління Юрій Жигадло, — і сіна з першого укосу матимемо дещо менше, ніж планували. Значить, недобір треба чимось перекривати. Чим? У першу чергу прискорити збирання, щоб мати повноцінний другий укіс. Робити, приміром, так, як у колгоспі «Світанок» Дубровицького району. Там нині на луках, як мовиться, і старе й мале.

— В області, — продовжив Юрій Степанович, — уже зібрано трави з чверті площ, а, скажімо, у Рівненському та Гощанському районах — до сорока відсотків. Повсюдно роботу організовано так, щоб якнайменше витрачати пального. Виручає активне вентилювання...

На ідеальну погоду не сподіваємось. Та й люди чекають від нас не виправдань, а продукції. А вона — в кормах, і їх треба надбати. Покладаємо чималі надії і на пожнивні посіви, яких плануємо мати десь 40 тисяч гектарів. Одне слово, тваринництво буде з кормами.

Записав
Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.

САМІ СЕБЕ ОБДУРИЛИ...

Як депутати хотіли «забалакати» спорудження нафтового терміналу та що з цього вийшло

Базова Сичавська сільська Рада вирішила виділити ділянку. Її рішення підтримала Комінтернівська райрада. Та на обласному рівні все застопорилося. Про це йшлося у вчорашньому номері «Голосу України». Двічі — 12 травня та 8 червня — питання виносилося на сесію облради. Та коли доходило до рішення...

Тут депутати облради можуть заперечити: та не приймали ми рішень проти спорудження терміналу. Що ж, це справді так. На першій сесії записали, що необхідні документи представили не в повному обсязі. А на другій — що на перешкоді стоять законодавчі акти, які забороняють промислове будівництво в прибережній зоні Чорного моря. Хай, мовляв, Верховна Рада їх перегляне, то ми зберемося втретє й, можливо, щось таки вирішимо.

З десяток іноземних компаній уже заявили про свою готовність взяти участь у спорудженні терміналу, виділити під це кредити. Уряд України, однак, досі не може оголосити між ними конкурсу. Причина одна — під термінал не відведено земельної ділянки. Можна тільки уявити, як розбіглися б у всі боки оті компанії, зіткнувшися з позицією одеських депутатів. Бо перші планують спорудити термінал за 7—8 місяців, а другі на такий же чи й більший час хочуть затягнути виділення під нього землі.

Та, окрім місцевого егоїзму, є загальнодержавний інтерес. І Чорне море — то море не тільки одеське, а й всеукраїнське. Отож держава має повне право використовувати його для своїх потреб. Тому, як заявив віце-прем'єр-міністр України Юлій Іоффе, який брав участь в останній сесії облради, уряд винесе питання про відведення землі під термінал на сесії Верховної Ради.

Георгій **ВОРОТНЮК.**
Одеса.

ЦІНИ ЗРОСТУТЬ ВТРИЧІ

Під головуванням віце-прем'єр-міністра України В. В. Дем'янова відбулося чергове засідання Надзвичайної комісії з питань агропромислового комплексу. Розглянуто ряд питань, пов'язаних з розробкою невідкладних заходів для подолання кризового стану, що склався в сільському господарстві України.

Учасники засідання, на яке були запрошені керівники агропромислового комплексу, заслухали інформацію щодо ходу виконання постанов Верховної Ради і Кабінету Міністрів України про відкриття кредитних ліній для сільськогосподарських товаровиробників. Комісія доручила Мінсільгосппроду разом з Національним банком України і банком «Україна» протягом двох днів відкрити нові кредитні лінії для підприємств і організацій агропромислового комплексу та розробити механізм надання цільових кредитів.

З обговорених питань прийнято відповідні рішення, зокрема про закупівлю за державним замовленням з 10 червня нинішнього року зерна за новими закупівельними цінами, які майже втричі вищі за попередні.

Офіційно

ДЕРЖАВНЕ ПАТЕНТНЕ ВІДОМСТВО УКРАЇНИ НАГАДУЄ, що 18 червня 1993 року закінчуються строки прийому клопотань щодо:

— перереєстрації патентів СРСР на промислові зразки та свідоцтв СРСР на товарні знаки, відповідно на патенти (свідоцтва) України;

— видавання патентів України за заявками на видання охоронного документа СРСР на промислові зразки, подані до патентного відомства колишнього СРСР і на які до 18 червня 1992 р. є позитивне рішення;

— ведення подальшого діловодства за заявками на видання охоронних документів СРСР на промислові зразки та товарні знаки, подані до патентного відомства колишнього СРСР і оформлення яких закінчене на 25 грудня 1991 р.

Попередня інформація з зазначених питань була опублікована в газеті «Інновації» (№ 4 за 1993 рік).

Після 18.06.93 року зазначені клопотання Держпатентом України прийматися не будуть і відповідні документи колишнього СРСР на території України втратять свою чинність. Відповідно до ст. 12 Закону України «Про захист прав споживачів» від 12.05.91 року № 1023-12 продукція, що випускається підприємством, незалежно від форм власності, повинна мати виробничу марку і зареєстрований у встановленому порядку ТОВАРНИЙ ЗНАК.

ВРАХОВУВАТИ НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ СУВЕРЕННИХ ДЕРЖАВ

24—26 травня у Вашингтоні (США) з ініціативи організації «Глобальний світогляд» відбулася міжнародна конференція на тему: «Міжнародна торгівля зброєю в перехідній економіці». До участі в ній були залучені члени Конгресу США, представники керівних кіл виконавчої влади та експерти з Росії, України і Казахстану.

З доповіддю про позицію, підходи України з даних проблем на конференції виступив перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. ДУРДИНЕЦЬ. Пропонуємо цю доповідь з деяким скороченням.

Актуальність конференції «Міжнародна торгівля зброєю в перехідній економіці» диктується реальною ситуацією у світі. Завершення «холодної війни», демократичні революції у східноєвропейських країнах, розпад колишнього Союзу, зменшення загрози виникнення ракетно-ядерної війни, ослаблення міжнародної напруженості породжують, разом з тим, нові проблеми. Одна з них — неухильне зростання нагромаджень озброєнь — набуває загрозливих розмірів для світового співтовариства.

Скорочення витрат на оборону, що супроводжується зменшенням обсягів державних військових закупівель, підштовхує традиційних виробників озброєнь і військової техніки до пошуку можливостей їх збуту за межами своїх країн. Але постачання взагалі зброї протидіючим сторонам у внутрішніх, міждержавних і регіональних конфліктах призводить до їх інтенсифікації і, як наслідок, підриває основи міжнародної довіри та безпеки.

Тому Україна поділяє занепокоєння міжнародного співтовариства щодо надмірного нагромадження звичайних озброєнь в регіонах міжнародної нестабільності. Неконтрольований експорт зброї дійсно створює передумови для виникнення нових збройних конфліктів як на національному, так і на міжнародному рівнях, підвищує загрозу міжнародному миру і безпеці.

Водночас зрозуміло, що заходи, яких вживає міжнародне співтовариство в цьому напрямку, не повинні перешкоджати реалізації національних інтересів суверенних держав у галузі міжнародного економічного і воєнно-технічного співробітництва.

Звідси випливає, що зазначені проблеми повинні вирішуватись у комплексі, грунтовно, зважено, з прогнозуванням на перспективу.

Безумовно, що тут винятково важливу роль відіграють економічні фактори та тенденції в оборонному секторі економіки. І не тільки. Слід мати на увазі і особливості перехідного періоду в тій чи іншій країні. Україна у даному питанні також має свою специфіку.

Її суть полягає у наступному.

Після здобуття Україною політичної незалежності її становлення як незалежної держави пов'язане з вирішенням таких завдань:

— будівництво правової демократичної держави, її політичних структур та інститутів;

— створення основ ринкової економіки;

— реконструкція існуючого військово-промислового комплексу;

— проведення соціальних стабілізаційних реформ перехідного періоду.

Таким чином, вирішення хоча б одного з наведених вище завдань — вкрай ускладнюється і потребує комплексного підходу.

Україна прагне послідовно і всебічно розв'язувати ці завдання на новій і принципово виваженій основі.

По-перше, це насамперед створення необхідної правової бази, організація структур, необхідних для формування та реалізації державної політики, механізму взаємодії з міжнародним співтовариством.

На цьому шляху ми маємо багато труднощів і перешкод. Але очевидним є також і те, що Україна з перших днів своєї незалежності визначила як пріоритетний напрям своєї державної політики суворе додержання всіх без винятку міжнародних угод і зобов'язань щодо роззброєння і нерозповсюдження зброї масового знищення.

По-друге, миролюбний характер своєї зовнішньої політики Україна підтверджує послідовними практичними діями, спрямованими на значне скорочення армії, конверсію військово-промислового сектору економіки.

У проведенні конверсії Україна пішла шляхом прямого скорочення, в середньому на 70 відсотків, обсягів розробки і виробництва озброєнь і військової техніки, диверсифікації та перепрофілювання того високого науково-технічного та виробничого потенціалу, який традиційно був сконцентрований у військово-промисловому секторі.

Розробляючи державну програму конверсії, ми уважно вивчали досвід США, країн Західної Європи і намагалися адаптувати до наших умов все корисне, що є у цьому досвіді. Але справа в тому, що конверсію такої глибини і у таких масштабах ніхто в світі ще не проводив.

Треба врахувати, що конверсія в Україні проводиться на фоні великих перетворень в економіці, пов'язаних з переходом від централізованої моделі управління до ринкових відносин. В спадщину від надмірної централізації економіка України одержала вузько спеціалізовані підприємства-гіганти, що були пов'язані кооперативними зв'язками з сотнями, тисячами таких же підприємств у масштабах всього Радянського Союзу.

По-третє, в спадщину від минулого ми маємо Чорнобиль зі всіма його економічними, екологічними і соціальними проблемами.

По-четверте, з багатомільярдними витратами пов'язані для України проблеми ядерного роззброєння, необхідність утилізації надмірних залишків звичайної зброї та боєприпасів.

І в цілому, по-п'яте, ми повинні враховувати проблеми воєнної безпеки України.

Одним з найважливіших завдань є реальне забезпечення державного суверенітету та політичної незалежності, збереження територіальної цілісності та недоторканності кордонів. Україна виходить з того, що вона не є потенціальним противником жодної конкретної держави. Разом з тим джерела воєнної загрози не зникли.

Тому Україна вважає за необхідне мати власні Збройні Сили для забезпечення національної безпеки, а також національну оборонну промисловість, яка забезпечувала б потреби в озброєннях і військовій техніці на рівні, достатньому для стримування та відбиття воєнної агресії.

Всі ці і багато інших політичних і економічних факторів треба враховувати, щоб зрозуміти політику України і ті рішення, що приймаються її парламентом, Президентом і урядом.

Що стосується безпосередніх проблем міжнародної торгівлі озброєннями та військовою технікою, то Україна твердо стоїть на тій позиції, що ця делікатна справа має робитись тільки цивілізованими методами, під суворим державним контролем з урахуванням всіх міжнародних угод і зобов'язань.

Ставлення до цієї проблеми на всіх рівнях і законодавчої, і виконавчої влади України однаково зважене і помірковане. Робимо все, щоб зовнішня діяльність України як молодої незалежної держави ніде в світі не могла бути причиною політичної нестабільності, погіршення відносин з іншими державами.

Насамперед це стосується підходів до експорту-імпорту озброєнь, військової техніки, окремих видів сировини, матеріалів та технологій, що можуть використовуватись для створення зброї.

У березні 1992 року в Україні створена урядова експертно-технічна комісія. Їй доручено організацію ліцензування та квотування експортно-імпортних операцій озброєнь та військової техніки, розробку переліків видів сировини, матеріалів, технологій та обладнання, які можуть використовуватись для створення озброєнь та військової техніки, організацію контролю за додержанням спеціального режиму експорту-імпорту цих видів продукції та послуг.

За участю цієї комісії, міністерств та відомств України, на основі глибокого вивчення зарубіжного досвіду в Україні створено Національну систему експортного контролю.

Утворено також Експертно-технічний комітет при Кабінеті міністрів України. На нього покладено функції робочого органу з підготовки матеріалів у питаннях, що належать до компетенції урядової комісії.

Окремою постановою Кабінету міністрів України затверджено Перелік видів сировини, матеріалів, обладнання і технологій, які можуть використовуватись для створення зброї, військової та спеціальної техніки, вивезення яких може здійснюватись лише за спеціальним дозволом. Перелік розроблений у повній відповідності до міжнародної практики.

Законом України про зовнішньоекономічну діяльність, зокрема, передбачено, що експорт і імпорт озброєнь боєприпасів, воєнної техніки і спеціальних комплектуючих для їх виробництва, вибухових речовин, ядерних матеріалів, технологій, обладнання, установок, а також інших видів продукції, технологій і послуг, які можуть бути використані для виробництва зброї і військової техніки, може здійснюватися виключно суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, уповноваженими Україною на державному рівні.

Карний кодекс України доповнений статтею 228-Б6, якою передбачено покарання за порушення встановленого порядку експорту і імпорту позбавленням волі від 3 до 8 років з повною конфіскацією майна.

Дія Національної системи спеціального експортного контролю в Україні поширюється на всі суб'єкти господарської діяльності, незалежно від форм власності.

З метою координації дій по спеціальному експортному контролю Україна підписала 26 червня 1992 року у Мінську відповідну Угоду з іншими державами СНД.

Згідно з цією Угодою Україна взяла на себе зобов'язання не допускати реекспорту озброєнь, військової техніки та всіх інших позицій, на які поширюється режим спеціального ліцензування, без письмової згоди тієї держави, де вони були вироблені.

Україна зобов'язалася також обмінюватись з іншими країнами інформацією про експорт, проводити узгоджену політику експортного контролю, застосовувати спільні санкції щодо тих експортерів, що порушують установлений порядок.

Вважаємо, що своєю відвертою і послідовною миролюбною зовнішньою політикою, практичними діями по створенню Національної системи експортного контролю, забезпеченню міжнародних угод і зобов'язань щодо роззброєння, нерозповсюдження зброї масового знищення та засобів її доставки, Україна вже зарекомендувала себе як відповідальний і чесний партнер у міжнародному співтоваристві.

Національна система експортного контролю в Україні здійснюється по таких основних напрямах.

Перше. Контроль за експортом звичайних видів зброї і воєнних матеріалів. Поділяючи занепокоєння міжнародного співтовариства щодо надмірного та дестабілізуючого нагромадження звичайних озброєнь в окремих регіонах світу, що створює загрозу національному і регіональному миру і безпеці, Україна проводить відповідальну і зважену політику в галузі міжнародних поставок озброєнь, запобігає поставкам зброї до регіонів міжнародної напруженості.

В разі необхідності уряд України готовий проводити двосторонні або багатосторонні переговори і консультації з урядами інших держав з метою запобігання неконтрольованим міжнародним передачам звичайних озброєнь.

Друге. Контроль за експортом товарів і технологій подвійного використання. Україна при вирішенні питань, пов'язаних з експортом ядерних матеріалів і технологій, бере до уваги основні положення Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу, відповідні документи МАГАТЕ, Групи ядерних постачальників і Комітету Цангера.

Ми вживатимемо необхідних заходів у відповідності з Конвенцією про заборону хімічної зброї з метою реалізації планів міжнародного співтовариства, спрямованих на знищення і повну ліквідацію хімічної зброї.

Україна готова до співробітництва з державами — учасницями Режиму контролю за ракетними технологіями (РКРТ) на рівноправних засадах за умов, що таке співробітництво не перешкоджатиме розвитку національної ракетно-космічної програми України, а також зовнішньоекономічній кооперації українських підприємств в галузі виробництва і використання ракетних систем і технологій в мирних цілях.

Позиція, підходи України дають всі підстави вважати її надійним і чесним партнером у міжнародному співтоваристві. Але у свою чергу ми хотіли б, щоб нас у світі не тільки вважали такими як ми є, а й рахувалися з тими проблемами, з якими зустрічається Україна, дотримуючись цієї позиції.

Перше коло питань тут пов'язане з конверсією військово-промислового комплексу України. Це справа не одного дня, зачіпає не тільки інтереси держави, а й життєві потреби більш як мільйона людей.

При передбачуваному Україною зниженні своїх воєнних витрат і доведенні їх у найближчі 5 років до рівня відносної долі у валовому внутрішньому продукті, який найбільш характерний для розвинутих країн, і при скороченні своїх Збройних Сил, і при значному скороченні обсягів виробництва озброєнь і військової техніки в умовах зруйнованої адміністративно-командної і народжуваної ринкової економіки військово-промисловий комплекс України залишається реальністю, з якою треба рахуватись.

Конверсійні програми Україна не може фінансувати інакше, як значною мірою за рахунок збуту зброї на міжнародних ринках. Але тут слід відверто сказати, що миролюбну політику України і її односторонні кроки щодо роззброєння дехто за рубежем розцінює як нашу слабкість і прагне нав'язати свої «правила гри», витіснюючи нас з міжнародних ринків, хоче перетворити Україну в сировинний придаток високорозвинутих країн. Ми рішуче не згодні з таким підходом.

Далі. Пропозиції і численні обіцянки окремих західних держав стосовно конверсії і переведення оборонної промисловості і машинобудування України на ринкові відносини і приватизацію із залученням технічної і фінансової допомоги з боку західних фондів — Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Європейського банку реконструкції і розвитку поки що залишаються нереалізованими. Тому, користуючись нагодою, хочу ще раз наголосити, що ми зацікавлені в активізації зусиль світового співтовариства в інвестуванні процесів конверсії в Україні.

Друге коло питань пов'язане з проблемою забезпечення національної армії зброєю.

Щодо звичайних озброєнь таких як танки, бойові броньовані машини, гармати, літаки, вертольоти, то ці озброєння поступово морально старіють і з часом становитимуть лише ілюзію могутності. А ядерна зброя, яка є на території України, як відомо, відповідно до прийнятих міжнародних угод, підлягає ліквідації у визначені строки після ратифікації Договору «Старт-1» Верховною Радою.

Звичайні озброєння виробляються в інших країнах СНД, в основному, в Росії. Підтримання їх боєздатності в Україні зв'язане з ремонтом та заміною складових частин. З найближчими роками вони вироблять свій ресурс. Для підтримки боєздатності потрібні значні закупки складових частин та озброєнь.

Таким чином, забезпечення зброєю національної армії

(Закінчення на 4-й стор.).

ВРАХОВУВАТИ НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ СУВЕРЕННИХ ДЕРЖАВ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.). України, значною мірою залежить від зовнішніх поставок.

За умов, що склалися, такий вимушений спосіб підтримки боєздатності являється єдино можливим. Разом з тим як суверенна держава Україна буде орієнтуватися на реконструкцію військово-промислового комплексу, за якої можна створити таку національну оборонну промисловість, що відповідатиме економічним можливостям України і буде здатна до випуску необхідних озброєнь, можливо, за участю інших країн.

Водночас сьогодні є й зворотний бік згаданої проблеми. Ніні, це не таємниця, Україна має надлишки майже всіх видів звичайних озброєнь, частина з яких може бути представлена на експорт на загальноприйнятих у світовій практиці умовах.

Але про експорт Української зброї поки що нічого сказати, настільки обсяги його незначні у результаті існуючих перепон до цього. Тому маю сказати таке. Як незалежна, рівноправна цивілізована держава Україна прагне підтримувати діяльність уже діючих режимів непоширення зброї. У той же час ми повинні мати такі ж права, як інші держави.

На жаль, ми бачимо, що й сьогодні дехто хоче використати режими нерозповсюдження зброї за відповідних умов для спроб забезпечити корпораціям своїх держав односторонні переваги на ринках високих технологій цивільного призначення: чи то є співробітництво в галузі світової ядерної енергетики, цивільної хімічної промисловості чи мирного освоєння космосу.

У цьому плані нам здається, що потребує серйозних коректив діяльність Координаційного комітету по багатосторонньому експортному контролю (КОКОМ). Як відомо,він створений свого часу для обмеження експорту в колишні соціалістичні країни. Сьогодні нема ні соцтабору, ні колишнього Союзу, нема підстав для дискримінаційної форми процедур торгівлі. Але перепони, у тому числі для України, на цей час поки що існують.

Не менш дискримінаційним є режим контролю за нерозповсюдженням ракетних технологій.

Україна є світовою ракетною державою. Її ВПК пріоритетно належать ракетносії «Зеніт», «Циклон», ракетний модуль «Енергія», бойові ракетні системи СС-18, СС-24 тощо. Безумовно, великий потенціал ВПК України має в галузі ракетних двигунів будь-яких типів і класів, систем управління, бортових службових систем космічних апаратів, оптики та ін.

Але, на жаль, і тут намітилась тенденція до поглиблення дискримінації в цій сфері діяльності щодо колишніх республік СРСР в цілому.

Хочу у зв'язку з цим роз'яснити нашу позицію. Так, ми, безсумнівно, за обмеження у даній сфері, але рівноправні, всеохоплюючі, під егідою ООН і справді спрямовані на обмеження виробництва наступальних озброєнь.

Тому до рекомендацій цієї конференції вношу таку пропозицію: створити продуману, рівноправну і ефективну багатосторонню систему, засновану на міжнародній договірно-правовій базі, а її першими кроками мають бути обмеження, які формуються структурами ООН, а не окремими державами.

Говорячи окремо про проблему нерозповсюдження ядерної зброї, пропонуємо вже зараз зосередиться на підготовці Римської конференції 1995 року щодо подальшої долі Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, а також збройних ядерних технологій у повному обсязі.

Завершуючи свій виступ, хочу висловити кілька важливих міркувань з нашої точки зору.

Перше. Світовій громадськості, у тому числі учасникам нашої конференції, нічого остерігатись того, що Україна може нестримно зайнятись міжнародною торгівлею зброєю, нехтуючи існуючими правилами. Авторитетно заявляю: такого не буде! Володіючи значним експортним потенціалом у сфері озброєнь, Україна, безсумнівно, буде дотримуватись існуючих у світовій практиці умов, а також брати активну участь у всіх конструктивних і рівноправних заходах стосовно їх удосконалення.

Друге. Україну як незалежну державу вже визнали 135 держав. Ми вдячні за це визнання. Але є й інший бік справи — налагодження взаємовигідних партнерських взаємин на якісно новій основі з усіма країнами, без нав'язування умов, ультиматумів, прив'язки вирішення того чи іншого питання при умові здійснення Україною того чи іншого кроку, без вузько обмеженого погляду на Україну через проблему ядерного роззброєння.

Так, нині наша країна переживає складний перехідний період. Але Україна є великою європейською державою з багатими людськими ресурсами, значним виробничим, науковим і природним потенціалом. Ми впевнені, що подолаємо тимчасові економічні труднощі і займемо гідне місце у Європі і в світі.

Було б добре, якби це відбулося при всебічній підтримці світового співтовариства.

Версія

«АРГУМЕНТИ» НЕЗНАЙОМЦІВ ІЗ СУТІНКІВ

Чи знайде суспільство гідні відповіді на них!

Робітник Олексій Гонгало має давню звичку не мовчати, прилюдно висловлювати власну думку. Працюючи мало не все життя на житомирському заводі «Автозапчастина», переконався, що керівництво підприємства не завжди дбає про інтереси виробництва так, як про свої власні. І він з фактами в руках багато разів виступав з критикою на зборах колективу, а коли треба — то й у пресі. Тож Гонгала знають і в місті, і в області.

Сказати, що все це подобалося керівництву заводу або тим, хто біля того керівництва крутиться, була б велика неправда. Але вони до якоїсь пори терпіли.

Звичайно, не без того, щоб часом, змінивши голос, не зателефонувати, скажімо, під Новий рік і, вітаючи з новим щастям, несподівано додати: а до наступного Нового року щоб ти не дожив! І зразу ж покласти трубку. А потім чекати пом'якшення в соціальній поведінці робітника.

Пом'якшення не було, а тому анонімні автори почали погрожувати фізичною розправою. Проте він і до погроз потроху звик і далі гнув свою лінію.

Цієї весни керівництво заводу, як стверджує О. Гонгало, дуже вже стало порушувати дисципліну праці. І сьогодні поводяться не так, як належить, і наступного дня. Робітникові змовчати б, а він знову до начальства зі своїми смішними претензіями: негарно, мовляв, робите — і далі в тому ж дусі. Та ще й на людях!

Ні, такого нахабства годі було витримати...

За кілька днів, зморений роботою, Олексій Мечиславович прошкував собі додому. Ось уже узявся за ручку, ось відхилив двері до темного коридору... Там його й перепинили незнайомі хлопці, з накачаними м'язами. Жодного слова не мовивши, почали бити. Професіонально, зі знанням справи. На першій же хвилині екзекуції чоловік знепритомнів. Отямився у калюжі крові. У лікарні визначили: струс мозку, перелამано щелепу й ребро. А ще було багато подряпин та синців.

Вміст кишень жертви та її годинник нападників не зацікавили.

За розслідування взялися житомирські органи міліції та прокуратури. Уже третій місяць шукають, але чи знайдуть — ніхто гарантій не дає.

Зосталося сказати, що Олексій Гонгало — не просто робітник. Він ще й депутат Житомирської обласної Ради. А тепер перелічіть, скількох депутатів у благословенній Україні вже позбавили життя або жорстоко побили незнайомці із сутінків. Це «вагомі аргументи» тих, кому нічого сказати на виправдання власної поведінки, зате є на що найняти катів.

Запитаймо себе: хто наступний? І чи хочемо ми перепинити розгул злочинності, що має явно політичний характер? І чи не час за ці та подібні випадки взятися Службі безпеки?

Борис СИДОРЕНКО.

Культура

ВІЧНА МАГІЯ КЛАСИКИ

10 червня в Києві розпочинаються гастролі Львівського театру опери та балету імені І. Франка

Останній раз Львівський театр опери та балету імені І. Франка гастролював у Києві майже двадцять років тому (правда, була ще участь минулого року в фестивалі українського оперного мистецтва до 150-річчя від дня народження М. Лисенка). За цей час виросло нове покоління глядачів, якому хочеться розповісти про наш театр і його традиції.

Свій перший сезон Великий міський театр (так він тоді називався) відкрив у жовтні 1900 року. Саме тоді було завершене будівництво прекрасної споруди театру за проектом відомого архітектора З. Горголевського. На сцені театру в різний час виступали артисти — гордість української оперної сцени — О. Мишуга, Соломія Крушельницька, М. Менцинський, О. Руснак, Є. Гушалевич та інші. І хоч театр тоді був польським, славу йому творили українські співаки, які ніколи не соромилися називати себе українцями. Більше того, Соломія Крушельницька в кожному інтерв'ю за кордоном наголошувала на своєму українському походженні.

Репертуар оперної трупи завжди був великим і складним. Тому театр неодноразово запрошували на виступи до різних міст Польщі. І, в себе він приймав різних знаменитостей: Яна Кипуру, Джемму Беллінчіоні, Єву Бандровську-Турську, диригентів Філіппа Брунетто, Віктора Подесті, Антоні Ріберу та інших.

У сьогоднішньому репертуарі театру 40 оперних і балетних вистав української і світової класики. Щодо національної, то це не тільки «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського і «Наталка Полтавка» М. Лисенка, а й опери «Різдвяна ніч» і «Тарас Бульба» М. Лисенка, «Украдене щастя» Ю. Мейтуса, балет «Лілея» К. Данькевича.

Гордість театру — опера Б. Лятошинського «Золотий обруч», якою ми традиційно відкриваємо театральні сезони. По суті, вона дістала своє друге народження саме на нашій сцені після забуття її у 30-х роках.

Тепер театр почав здійснювати постановки мовою оригіналу. І поруч з російськомовними виставами дві опери — «Отелло» та «Трубадур» Д. Верді — йдуть італійською мовою.

Київському глядачеві ми привезли чотири опери («Трубадур» й «Отелло» Д. Верді, «Тангейзер» Р. Вагнера, «Тарас Бульба» М. Лисенка) і два балети («Ромео і Джульєтта» С. Прокоф'єва і «Лілея» К. Данькевича).

«Отелло» і «Трубадур» — з останніх наших прем'єр — здійснені головним диригентом театру, народним артистом України І. Лацаничем та головним режисером А. Лимарєвим. «Тангейзер» — наш подарунок шанувальникам і поціновувачам музики Р. Вагнера, опери якого є в репертуарі далеко не кожного театру.

«Тарас Бульба» поставлений до 150-річчя від дня народження М. Лисенка. Нас не злякало те, що в репертуарі Національного театру опери та балету України теж є ця опера: наше прочитання партитури М. Лисенка відрізняється від київського.

Балети «Ромео і Джульєтта» С. Прокоф'єва і «Лілея» К. Данькевича відображають художній рівень нашої трупи, її відчуття стилю і технічність. У них виступатимуть кращі наші солісти І. Андрусяк, Л. Гражуліс, Н. Любчик, Є. Шукайло, С. Наєнко та інші.

До Києва приїхали і кращі оперні сили театру: народні артисти України Л. Божко, В. Ігнатенко, Р. Вітошинський, народний артист Росії А. Алексик, заслужені артисти А. Липник, Н. Свобода, І. Кушплер, лауреати міжнародного конкурсу О. Бень, С. П'ятничко, Н. Козятинська, солісти В. Дуд Т. Куценко, В. Прокопенко та інші.

Василь МОЦЬО,
директор Львівського державного театру опери та балету імені І. Франка.

На знімку: сцена з вистави «Тарас Бульба». Партію Кобзаря виконує В. Прокопенко, Остапа — С. П'ятничко.

Фото О. СКУЛЬСЬКОГО.

Що почім

КРИМ — РУБЛЕВИЙ ФІЛІАЛ?

7 червня у Раді Міністрів Криму пройшла прес-конференція її Голови Бориса Самсонова і відповідальних працівників її апарату, присвячена змінам у ціноутворенні.

За словами Самсонова, зараз ведуться переговори з Національним банком стосовно створення в Криму своєї фінансової біржі. І тоді Крим сам встановлюватиме ціну рубля на своїй території. Також Крим ставить питання про відкриття у себе філіалу Національного банку Росії, однак: «Національний банк України поки що гальмує розгляд цього питання».

Також було оголошено, що всі, хто прибуватиме на відпочинок із рублевої зони, розраховуватимуться рублями.

Олександр ПІЛАТ.

ЗУПИНИЛИСЯ ЗАВОДИ

Як гукнеться

Першим у червні припинив роботу Кіровоградський завод радіовиробів. За словами головного інженера Миколи Лук'янчикова, причиною стало різке підвищення цін на електроенергію та енергоносії. Те ж саме сталося з найбільшим у місті підприємством — виробничим об'єднанням «Червона Зірка». На грані зупинки завод «Гідросила», швейна фабрика та інші. На заводі радіовиробів створено комітет захисту трудящих.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Виставки

«АЛКОА» НЕ ПОСПІШАЄ, БО ПРИЙШЛА НАДОВГО

Спільне угорсько-американське підприємство «Алкоа», яке виготовляє напівфабрикати з алюмінію та його сплавів, відкрило свою виставку у приміщенні бюро торгового представництва посольства Угорської Республіки в Києві. Ще донедавна це був відомий у сусідній країні завод «Кохен» у Секешфехерварі, а з початку року він працює разом з американцями. Щоправда, обидві сторони «йшли» до співробітництва майже два роки.

— І в Україні ми не маємо наміру поспішати, — сказав на прес-конференції генеральний директор фірми Рудольф Армбруестер. — Шукаючи тут партнерів, хочемо показати, на що здатні, аби вони знали наші можливості.

А можливості, судячи з експозиції, «Алкоа» має великі. Її виробничі потужності — сто тисяч тонн прокату щороку, вихід готової продукції — шість тисяч тонн. Це — комплектуючі для електротоварів, широка номенклатура виробів для будівельної промисловості, торгівлі, домашнього вжитку. Особливо ж привертають увагу зібрані з алюмінієвих профілів каркаси, які можна застосовувати як перегородки на виставках для монтажу вітрин, меблів, стелажів. Лаковані кольорові стрічки з алюмінію, які використовуються як штори і для опорядження фасадів будинків.

— Звичайно ж, ми сподіваємося на співробітництво з українськими підприємцями, — розповідає комерційний директор «Алкоа» Лайош Сабо, — хоч і розуміємо, наскільки це складно. Проте вже перші переговори, наприклад, з представниками Броварського державного комунального заводу алюмінієвих будівельних конструкцій засвідчили: перспектива існує.

Заступник головного інженера Броварського заводу Володимир Дудукалов і заступник начальника управління корпорації «Київміськбуд» Микола Рудь висловили й свою думку:

— Нічого надзвичайного, чого б ми не вміли робити, на виставці не представлено. Але застаріле обладнання, технології, які давно пора замінити, залишають нас далеко позаду. Тому сподіваємося, що «Алкоа» знайде для себе інтерес у вкладанні капіталу у модернізацію нашого виробництва на прийнятних для обох сторін умовах.

Виставка працюватиме до суботи, але «Алкоа» не вивозитиме експозиції, а залишить їх для демонстрації у своїх майбутніх партнерів.

Дмитро КОМАРЕНКО,
студент Київського університету.

МІШОК — ТО АНАХРОНІЗМ

Конверсія

У Миколаєві, на базі Чорноморського суднобудівного заводу відбулася нарада провідних спеціалістів-цукровиків України. Тема — забезпечення цукровиробників вітчизняним обладнанням. Всі надії — на колишню «оборонку». Приміром, миколаївські корабели разом з київською фірмою «Дифузія» швидко налагодили випуск найголовнішого для цукрозаводів агрегату — дифузійного апарату, розпочали й випуск ошпарювачів, що використовуються у колонних установках. На нараді відзначено високу якість і надійність цього обладнання. Чорноморський суднобудівний має у цій справі добрі перспективи: тут випускатимуться жомосушильні та ротаційні дифузні апарати, особливі ємкості для зберігання цукру. Це, до речі, зніме проблему з дефіцитними мішками.

Нарада доручила фірмі «Дифузія» бути координатором розробок і виготовлення нового обладнання.

Анатолій ЧЕМЕРСЬКИЙ.

Коротко

НЕ РОЗСТАНУСЬ З ВИКОНКОМОМ...

На черговій сесії Луцької міської Ради народних депутатів розглядалося питання про реорганізацію міського управління. Чимало депутатів підтримували ідею реорганізації існуючого виконкому у нову форму управління. Поіменним голосуванням за її проведення проголосувало менше половини депутатів, тож проект відхилено.

Богдан БЕРЕКЕТА,

Волинська область.

Продиктовано в номер

Є КОМІТЕТ РЕФОРМ!

Як вже повідомлялося («Голос України» від 9 червня), у Києві відбулася установча нарада Міжнародного комітету з економічної реформи та співробітництва. Представники 33 країн Європи, Америки та Азії прийняли резолюцію, в якій зазначили пріоритетні напрямки роботи цієї організації — виробництво та розподіл продовольства і медичних препаратів, створення сучасних систем виробничої інфраструктури, застосування ноу-хау, розвиток фінансових та банківських систем, тощо. Учасники наради висловилися на користь створення банка для країн СНД і «секторного» підходу до проблеми становлення економічних зв'язків між державами — республіками колишнього Союзу.

Головою Міжнародного комітету обрано Георгія Хижу. Першу сесію Комітету вирішено провести у листопаді цього року.

У БЕЗРОБІТНІ ЗАПИСУЮТЬ МОВЧКИ

Тюменські вітри перестали дмухати у вітрила флагмана української нафтохімії — Лисичанського нафтопереробного заводу, і його працівники всім колективом одразу стали безробітними.

На запити нафтопереробників не відповідають ані український комітет по нафті та газу, ані російське Мінпаливенерго.

Безробітні висловлюють припущення, що запрацював вересневий 1992 року указ Б. Єльцина про поставки у країни СНД нафти за світовими цінами. Якщо так, НПЗ неспроможний платити по 100 доларів за тонну нафти.

Експрес-інформація

ВИННИХ — ДО СУДУ

Винні у кривавих подіях, що сталися в азербайджанському місті Гянджі, мають бути притягнуті до відповідальності. Такий висновок зробила державна комісія, яка розслідувала причини конфлікту. Президент Азербайджану А.Ельчибей заявив, що кризову ситуацію, яка склалася в країні, слід врегулювати лише мирним шляхом. У зв'язку із згадуваними подіями подали у відставку глава уряду Азербайджану П.Гусейнов і голова парламенту І.Гамбаров. Також повідомляється, що залишається невідомим місце перебування одного з головних винуватців кривавих сутичок — командуючого внутрішніми військами МВС республіки Ф.Гаджієва.

ЧИ ПРИНЕСУТЬ ЛІТАКИ СПОКІЙ?

Із закликом наслідувати приклад США і направити до Боснії військові літаки для захисту сил ООН звернувся до європейських союзників державний секретар США У.Кристофер. Він та міністри закордонних справ країн-членів НАТО і колишнього Варшавського договору обговорять цю пропозицію на нараді в Афінах, яка розпочнеться сьогодні.

Тим часом у Боснії тривають бої. Мусульманські підрозділи захопили місто Травник. 10 тисяч місцевих хорватів, рятуючись від наступу, перейшли на сербські території. Не припиняються сербсько-мусульманські сутички і в Горажді.

БАНКІР УТІК, ПЛАТИТИМУТЬ ПОЛІТИКИ

У Сербії не вщухає скандал навколо приватного банку «Югоскандич». Сотні тисяч його вкладників все ще сподіваються, що їм неодмінно повернуть гроші, — якщо не сьогодні, то завтра, якщо не власник «Югоскандича» Єзджимир Василевич, то держава. Бо, як вони вважають, власті щонайменше заплющували очі на те, що робилося в цьому банку.

Скандал

Війну, пов'язану з розпадом Югославії, пан Василевич зустрів уже з великими грішми. Подейкують, що вони йому дісталися від батьків-чабанів. Тож на ті гроші він і заснував один з перших у Сербії приватний банк «Югоскандич». Банк розраховував здебільшого на дрібних вкладників — брав як у валюті (15 відсотків щомісяця), так і в динарах (200 відсотків щомісяця). За середньої зарплати 25 доларів на такі відсотки навіть і з 100-доларовим вкладом якось можна було жити. А для майже 40 відсотків безробітних у Союзній Республіці Югославії це був чи не єдиний спосіб не померти з голоду. Кілька місяців тому в інтерв'ю газеті «Таймс» пан Василевич похвалився: «За рахунок мого банку живуть понад два мільйони чоловік».

На початку березня поліція заарештувала сербського екс-міністра торгівлі Вєлимира Михайловича, а до того — його попередника Саву Влайковича. Їх, а також ще 25 політичних діячів Сербії та Чорногорії, звинувачували в корупції. І коли у матеріалах слідства дедалі частіше почали згадувати банк «Югоскандич», його бос Василевич раптом опинився аж в Ізраїлі. У сейфах банку поліція не знайшла ні грошей, ні золота, якого було, як стверджують, кілька тонн. Із Близького Сходу до Бєлграда долетіла заява пана банкіра про те, що він став жертвою «рекету» з боку держави, особливо чорногорських властей, які вимагали величезних хабарів. У столиці Чорногорії Подгориці пообіцяли все з'ясувати.

Сербська преса щодня подає щось «смажене» навколо афери з банком «Югоскандич». Безсумнівно, йдеться про корупцію, зловживання владою у верхах. Вперше тінь упала й на найближче оточення Президента С.Мілошевича, зазначає бєлградський тижневик «Время». Газета нагадує про смерть за загадкових обставин фінансового директора фірми «Югодерво» Радована Ніколича (9 березня його знайшли з простреленою головою в Бєлграді), а також директора філії цієї фірми в Будапешті Брєнімира Буковича (13 березня він загинув в автокатастрофі в Північній Сербії).

Відомо, що компанія «Югодерво» була головною дійовою особою в афері з імпортом нафти. Газета «Время» пише, що до неї були причетні й два вищезгадані екс-міністри — Міхайлович та Влайкович. Останніми днями поряд з ними вже згадується й прізвище колишнього прем'єра Сербії Радимана Божовича — правої руки С.Мілошевича. Ось тому представники опозиції в сербському парламенті зажадали утворення комісії, яка перевірила б зв'язки між арештованими міністрами та Божовичем, а також банком «Югоскандич». Але, як зазначає агентство Франс Пресс, посилаючись на дипломатичні кола в Бєлграді, навряд чи боротьба з корупцією там набуде широкого розмаху. Власті не захочуть виставляти на світло брудну державну білизну. Цілком ймовірно, що вони намагатимуться якось заспокоїти громадськість, вкладників банку «Югоскандич» також. Бо останні більш ніж упевнені у зв'язках уряду зі згаданим банком і тому наполягають, щоб їхні вклади повернули ті, хто не втік, тобто політики.

Василь Жуківський.

Світська хроніка

ПРИНЦ СТВОРИВ СІМ'Ю

Учора Японія не вийшла на роботу. Позачерговий вихідний було оголошено у зв'язку з одруженням спадкоємного принца Нарухіто. Церемонія укладення шлюбу, яку проводили за давніми традиціями, відбулася в імператорському палаці в Токіо.

Принц та його наречена — колишня співробітниця японського МЗС Масако Овада — виконали всі процедури середньовічного ритуалу, який завершився обміном чашами з саке. Цей стало останнім символом того, що наречені створили сім'ю.

Власкори повідомляють

Мінськ

ЗЛОЧИННИЙ СИНДИКАТ

На Брестській митниці затримано партію ікон, що мають художню та історичну цінність. Контрабандисти планували вивезти їх з Росії в Україну. У ході розслідування стало відомо, що частина підготовлених для вивезення на Захід ікон була на квартирах членів міжнародного злочинного синдикату. У Москві і Санкт-Петербурзі проведено обшуки, в результаті яких кількість конфіскованих ікон збільшилася до 25, до них додалися також валюта і предмети антикваріату. Контрабандисти, затримані в Москві, Санкт-Петербурзі, Брянську, є членами міжнародного злочинного синдикату, що діє на територіях Росії, Литви, України, Німеччини та Італії.

Віктор ХОРОШКО.

Отакої!

ПО ВІРУСУ — ТРАКТОРОМ

Вірусові СНІДу, який побажає завітати на терен однієї з країн СНД, що має спільний з Польщею кордон, може не пощастити. Як щойно повідомила польська фірма, що випускає презервативи, з цією країною (громадськості не кажуть, з якою саме) домовлено постачати презервативи... за трактори. Широким верствам населення залишається тільки гадати: цей своєрідний бартер обійме «сталевих коней» марки ХТЗ чи «Білорусь», продукцію Волгограда чи Челябінська?

Щоб одразу ж заспокоїти політиків, було заявлено: нестачі презервативів у місцевих аптеках не передбачається. Їх випускають доволі, щоб забезпечити і місцевий ринок, і бартер.

Володимир САВЦОВ.

Варшава.

ДОБРОДІЇ! ВИ ПОДАЛИ ДЕРЖАВІ?

(Про податок з громадян)

Сьогодні ми продовжуємо друкувати відповіді на запитання про запровадження Декрету Кабінету міністрів України «Про прибутковий податок з громадян». Роз'яснення дають заступник начальника Головної державної податкової інспекції Віктор Мороз і начальник відділу оподаткування доходів громадян Валентина Ільїна.

— Який механізм оподаткування доходів від підприємницької діяльності?

— Відповідно до ст.13 цього Декрету в громадян, котрі займаються підприємництвом, оподаткуванню підлягає сукупний чистий доход, тобто різниця між валовим доходом (виручкою у грошовій і натуральній формі) і документально підтвердженими витратами, безпосередньо пов'язаними з одержанням доходу.

Оподаткування доходу від підприємницької діяльності здійснюють відповідні органи на підставі декларації громадян про очікуваний (оцінковий) у поточному році або про фактично одержані у звітному календарному році доходи, матеріалів перевірок підприємницької діяльності, а також отриманих від підприємств та організацій відомостей про виплачені підприємцям доходи і утримані податки.

Податкові органи обчислюють податок з фактичного річного доходу за місцем постійного проживання платника, а якщо він працює в іншому місці, то за місцем цієї діяльності з обов'язковим повідомленням податкових органів за місцем проживання громадянина про розміри одержаного ним доходу і сплаченого податку за минулий рік. Податок (авансові платежі) сплачують щоквартально (до 15 березня, 15 травня, 15 серпня, 15 листопада) по 25 відсотків річної суми, визначеної на основі доходів за попередній рік, а нові платники — з оцінкового доходу на поточний рік.

Громадяни, зайняті підприємництвом, подають до податкових органів декларації у 15-денний термін після кварталу, а після закінчення року — до 1 лютого наступного року.

Податкові органи нараховують авансові та залишкові суми податку в 15-денний термін, починаючи з дня одержання ними декларацій.

— Яку відповідальність нестимуть порушники вимог Декрету?

— Декрет передбачає сувору відповідальність. Громадян, які невчасно подадуть декларації про доходи чи включають до неї неправильні дані, не ведуть або неналежним чином ведуть облік, притягають до адміністративної відповідальності — штрафу в розмірі мінімальної місячної заробітної плати, а за ті самі дії, далі протягом року — у розмірі двох мінімальних місячних заробітних плат. Громадян, які займаються підприємництвом без державної реєстрації або ліцензії чи забороненою діяльністю, а також винні у протидії службовим особам податкових органів, карають штрафом у розмірі десяти мінімальних заробітних плат. Якщо такі дії протягом року повторяться, то сума штрафу зростає удвічі. Службових осіб підприємств, установ та організацій, з вини яких до бюджету не надійшов прибутковий податок, або його перерахували коштом підприємств, установ і організацій, а також тих, які не повідомили або невчасно повідомили податкові органи за встановленою формою відомостей про доходи громадян, карають штрафами в розмірі трьох мінімальних місячних заробітних плат, а за такі самі дії далі протягом року — в розмірі п'яти мінімальних місячних зарплат.

За перебільшення встановлених строків сплати (перерахування) прибуткового податку, в тому числі неутриманого або утриманого не повністю, стягується пеня в розмірі 5 відсотків несплати за кожний прострочений день.

— Які особливості оподаткування доходів, отриманих за роботу в попередньому році?

— Заробітну плату, будь-які виплати і доходи, пов'язані з трудовою та іншою діяльністю в 1992 році, оподатковують у порядку і розмірах, що діяли до 1 січня 1993 року. Цей порядок поширюється, зокрема, на премії, виплати за підсумками роботи за рік і за стаж (тринадцята заробітна плата), на дивіденди та інші суми, одержані за роботу в попередньому році.

— Як обчислюватимуть прибутковий податок з громадян, котрі протягом року працювали за сумісництвом?

— Декретом передбачено, що особи, які одержують доходи не лише за місцем основної роботи, зобов'язані вести облік доходів і витрат.

Після закінчення календарного року зазначені громадяни повинні до 1 березня наступного року подати до податкових органів за місцем проживання декларацію про суму сукупного доходу, одержаного як за основним, так і за неосновним місцем роботи.

Наведемо умовний приклад (за основу береться неоподатковуваний мінімум — 4 тисячі 600 карбованців):

Річний оподатковуваний доход громадянина Н. за місцем основної роботи склав 585 тисяч карбованців, з якого утримано податок в розмірі 110 тисяч карбованців. Крім того, громадянин Н. протягом року отримав ще 350 тисяч карбованців за роботу за сумісництвом, з яких сплачено 70 тисяч карбованців податку. 200 тисяч карбованців він одержав за роботу за угодою. Тут податок склав 40 тисяч карбованців. Всі ці дані було відображено у річній податковій декларації.

Податкова інспекція перевірила їх і обчислила сукупний річний оподатковуваний доход громадянина Н. в сумі 1 мільйон 135 тисяч карбованців (585.000 + 350.000 + 200.000) і сплачений за рік прибутковий податок — 220 тисяч карбованців (110.000 + 70.000 + 40.000).

Для обчислення остаточного прибуткового податку визначають середньомісячний доход за рік:

1.135.000 : 12 = 94.583 крб.

З цієї суми нараховують прибутковий податок відповідно до статті 7 Декрету. Він дорівнює 14 тисячам 244 карбованцям. Річна сума податку, отже, складає 170.928 карбованців (14.244 x 12).

Фактично протягом року утримано податку 220.000 карбованців. Отже, громадянинові Н.слід повернути 49.072 карбованці (220.000 — 170.928), або за заявою платника зарахувати до майбутніх платежів як утримані за рік понад встановлені законодавством норми.

— Як відомо, 30 квітня 1993 року Кабінет міністрів України прийняв Декрет «Про внесення змін та доповнень до деяких декретів Кабінету міністрів України», який набрав чинності з дня опублікування — 18 травня 1993 року. Що це за зміни?

Згідно з вищеназваним Декретом доходи, одержані в натуральній формі, зараховують до сукупного оподатковуваного доходу за календарний рік за вільними (ринковими) цінами, крім одержаних від сільськогосподарських підприємств доходів, що їх визначають за цінами продажу цієї продукції державі.

Збільшився перелік виплат, які не включаються до сукупного оподатковуваного доходу. Зокрема, не оподатковуються після 18 травня цього року:

— суми матеріальної допомоги (крім такої, що надається на підставі рішень уряду України у зв'язку зі стихійним та екологічним лихом, аваріями і катастрофами), включаючи вартість речових призів та подарунків, у межах 12 мінімальних розмірів заробітної плати на рік включно;

— суми, одержувані працівниками на відшкодування шкоди, заподіяної їм каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням трудових обов'язків, а також у зв'язку із втратою годувальника;

— суми, одержувані громадянами за здавання ними крові, від інших видів донорства, за здавання грудного молока;

— вартість путівок на лікування, відпочинок та в дитячі оздоровчі табори, крім туристських і міжнародних;

— суми, одержувані громадянами від органів статистики за ведення записів сімейних бюджетів.

Зменшується до п'яти неоподатковуваних мінімумів сукупний оподатковуваний доход таких категорій громадян:

— батьків і одного з подружжя військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час виконання службових обов'язків;

— того з батьків, хто виховує інваліда з дитинства, а батьків, які виховують двох і більше інвалідів з дитинства, котрі проживають разом з ними і потребують постійного догляду;

— громадян, реабілітованих відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні».

Крім того, Кабінет міністрів України Декретом від 23 квітня 1993 року «Про пільги Героям Радянського Союзу і повним Кавалерам ордена Слави» звільнив ці категорії громадян від сплати всіх видів податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету.

Підготував Сергій ЛАВРЕНЮК.

P.S. У першій частині матеріалу «Добродії! Ви подали державі?» («ГУ», 18 травня 1993 року) допущена неточність. Так, замість **«Нова система оподаткування відрізняється від тієї, що діяла до цього, тим, що вона звільняє від сплати податків деякі категорії платників на сто відсотків»** слід читати **«нова система оподаткування відрізняється від тієї, що діяла до цього, тим, що вона не звільняє, як це було раніше, від сплати податків деякі категорії платників на сто відсотків».** Далі за текстом.

Друге речення роз'яснення порядку оподаткування доходів громадян, отриманих не за місцем основної роботи, замість «При цьому до оподаткованого доходу не включається сума...» слід читати **«При цьому з оподатковуваного доходу не виключається сума...»** І далі за текстом.

(Закінчення. Початок в N 90 від 18 травня 1993 року).

У Головній державній податковій інспекції

Про податок на добавлену вартість

Головна державна податкова інспекція України, розглянувши запит Державної податкової інспекції по Кіровоградській області щодо оподаткування податком на добавлену вартість у 1992 році послуг з інкасації готівки, що їх надавали установи банків, їхні управління, відділення або філіали підприємствам та організаціям не за вільно конвертовану валюту, повідомляє:

Відповідно до Закону України «Про податок на добавлену вартість» та Інструкції Міністерства фінансів України 24.04.1992 року «Про порядок обчислення і сплати податку на добавлену вартість» пільг із зазначених послуг не передбачено, і тому вони підлягали оподаткуванню податком на добавлену вартість на загальних підставах.

Згідно з Декретом Кабінету міністрів України від 26 грудня 1992 року «Про податок на добавлену вартість» вищезазначений порядок оподаткування названих послуг чинний і в 1993 році.

Про акцизний збір

Головна державна податкова інспекція України розглянула листа Укрпродспілки щодо оподаткування акцизним збором слабоградусних шипучих (спиртних) напоїв і роз'яснює:

У зв'язку з прийняттям Кабінетом міністрів України Декрету від 26 грудня 1992 року «Про акцизний збір» і постанови від 26 грудня 1992 року «Про перелік товарів (продукції), що на них встановлюється акцизний збір, та ставки цього збору», у якій передбачено також оподаткування акцизним збором лікеро-горілчаних виробів, починаючи з 11 січня 1993 січня 1993 року, слабоградусні спиртні напої підлягають оподаткуванню акцизним збором за ставкою 25 відсотків на загальних підставах.

Перелік основних податків та обов'язкових платежів, за несвоєчасну виплату яких визначено розмір пені:

Перелік основних та обов'язкових платежів	Розмір пені у відсотках за кожен день прострочення
Акцизний збір	0,3
Податок на добавлену вартість	0,3
Податок на прибуток	0,2
Внески Чорнобильського фонду	0,3
Плата за землю	0,2
Плата за воду	0,3
Податок з власників транспортних засобів	0,2
Іноваційний фонд	0,3
Державний збір	0,2
Орендна плата	0,2
Податок на перевищення фонду споживання	0,3
Прибутковий податок з громадян	5,0

Перша позика Світового банку Україні

Виконавча рада директорів Світового банку затвердила позику у розмірі близько 26 мільйонів доларів на підтримку реформ у нашій державі. З цієї інституційної позики започатковується майбутня багаторічна співпраця СБ з урядом України з цілого ряду галузевих та інвестиційних проектів. Координатором проекту є Кабінет міністрів. Україна зможе навчати своїх фахівців, отримає експертно-консультативні послуги, необхідне обладнання для впровадження реформ у трьох пріоритетних галузях, визначених урядом.

Український банк «Відродження» приймає термінові вклади під 156% річних.

Мінімальна сума вкладу — 5 тисяч крб.

Проценти можна зняти через півроку.

Український банк «Відродження» чекає вас за адресою: Київ, вул. Михайла Коцюбинського, 7-А (ст. метро «Університет»), телефон 221-30-04.

Фирма КАМБИО

ОКАЖЕТ ПОМОЩЬ:
-- в выгодном размещении Ваших свободных денежных средств под гарантию банка или страховой компании
ВАШ ДОХОД -- ОТ 250% ГОДОВЫХ!
Минимальная сумма 50 000 000 крб.
-- в оперативном поиске кредита
-- в квалифицированном составлении документов для получения кредитов
Услуги посредников вознаграждаются.

в г. Киеве (044) 221-75-71, 221-75-57
тел/факс (044) 274-39-88

Всього 46 хвилин біля екрана — і ключ від успіху у Вашій кишені! ПТО «Сезон» пропонує відеофільм «Етикет менеджера» на відеокасетах «Панасонік». З питань придбання звертатися за адресою: 252034, Київ, вул. Ярославів вал, 17-в. тел. (044) 228-00-65, факс (044) 229-21-39.

VLADIBOR

НВП "Владибор" пропонує витратні матеріали для оргтехніки іноземного виробництва:

Дискети 3.5" HD, 5.25" HD, DD.
Дискети для очищення дисководів.
Бокси для дискет на 10, 40, 100 шт.
Фільтри захисні для моніторів.
Картриджі для принтерів OKI ML-183, Star NX 1500, Hyundai 920, Epson, CPF.
Тонер в тубах для ксероксів Ricoh M-100, Canon NP 1215, HP LaserJet.
Факс-папір в рулонах по 30 м.
Калькулятори Citizen 888, Aurora DB465.
Рем. комплекти для IBM PC/AT/386, тех. літературу по ремонту ПЕОМ.
Відеокасети BASF, TDK.

Наша адреса: м. Київ, вул. Лейпцігська, 1А.
Проїзд: М. "Арсенальна", автобус 62, трамвай 27 до зупинки кінотеатр "Зоряний".
(044) 295-08-77.

ЗАХІДНИЙ ВЗІРЕЦЬ:

«ЦІНИ — НАЙНИЖЧІ, ЯКІСТЬ — НАЙВИЩА!» ПРИЖИВАЄТЬСЯ І У НАС.

Де і як зареєструвати власне підприємство!

Це запитання стоїть нині досить гостро не тільки перед підприємцями-початківцями.

Спробувати відповісти на нього вирішила рекламна фірма «Імідж», взявши за основу телефонний довідник та рекламні оголошення у пресі.

Зателефонувавши більш як по п'ятдесяти телефонах і опитавши представників юридичних фірм та приватних осіб, що реєструють підприємства, сьогодні маємо чітку відповідь на запитання: реєстрація підприємства «під ключ» в юридичній фірмі «ПРОКСЕН» коштує ВДВІЧІ ДЕШЕВШЕ, ніж будь-де в Києві.

За послуги «ПРОКСЕН» бере від 10.000 до 1.500.000 крб. залежно від строків (мінімум — 1—3 дні) та комплексності робіт (банківський рахунок, печатка, штамп, бланки, візитки...)

І все це за умови високої якості!

Справді, як на Заході: якість — найвища, ціна — найнижча!

Контактні телефони: (044) 211-97-82, 211-97-84, 211-97-85.

Фінансовий міст

Швидко проведемо розрахунки між Україною та Росією за 5 днів по курсу за домовленістю!

Телефон у Києві: (044) 434-44-86

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕАЛІЗУЄ ЗІ СКЛАДІВ У М. КИЄВІ:

автомобілі ЗАЗ-968М випуску 1993 р.;
бетонозмішувачі «Ферровіаль» об'ємом 700 л з дизельним приводом та гідравлічним завантаженням;
набори меблів «Родник» та «Светлана», спальні «Альбина», дивани-софа, шафи;
труби нержавіючі різноманітних типорозмірів;
плитку облицювальну.
Пропонуємо приміщення під офіс (3 кімнати, зручності, телефон, цокольний поверх) у Подольському р-ні м. Києва.

Тел. (044) 271-21-14, 271-23-98.

НОВИНКА! ЦЕ ВИГІДНО

Виготовлення цегли, блоків без випалювання! Будівництво котеджів, сільськогосподарських та інших об'єктів без застосування цементу.

СП «ТЕСТ СДМ УКРАЇНА» виготовляє і реалізує мобільні установки для виробництва грунтових блоків і цегли за безвипалювальною технологією. Енергоспоживання 11 кВт/год.

Тел. (044) 543-78-06, 271-21-14, 271-23-98.

ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ТЕРМОПЛАСТАВТОМАТ»

Пропонує за доступними цінами і без торговельної надбавки придбати товари широкого вжитку із пластмас:
контейнер для яєць на 30 штук,
10-літрове відро для сміття з кришкою,
таз 20-літровий,
термобігуді,
сифон для мийки,
сифон для ванн,
гребінець масажний,
вішалка-плічка,
набір дюбелів.
Оплата здійснюється за чеком або попереднім перерахуванням на р/р 262501 в облсоцбанку м. Хмельницького, МФО 315018.

Телефони: (0322) 5-93-42, 5-05-15.
Агентство «ІРА» (Львів).

«О возбуждении дела о банкротстве малого предприятия «Контакт» (343414 г. Соледар, ул. Ленина, 3-а, расчетный счет 609033 в Артемовском отделении Укрсоцбанка МФО 334033), Арбитражным судом Донецкой области, 340105 г. Донецк, бульвар Пушкина, 34, номер дела 51/5-24.

Всем кредиторам малого предприятия «Контакт» в месячный срок с момента опубликования данного объявления представить в Арбитражный суд Донецкой области письменное заявление о своих имущественных требованиях к должнику.

ВІДГУКНУЛИСЯ ДОБРОМ НА ЧУЖУ БІДУ

Тепер часто можна почути скарги на черствість і байдужість людей одне до одного. Чомусь і справді зникли усмішки з наших облич, і живемо кожен своїми клопотами.

У бурхливому потоці інформації, яку щоденно подає наша газета, можливо, не всі й прочитали листа багатодітної матері Валентини Євдокимової з Кам'янця-Подільського Хмельницької області, надрукованого 2.03.93 року. В ньому йшлося про скрутне матеріальне становище в багатодітній сім'ї, що склалося внаслідок безробіття на підприємстві, де багато років пропрацювали батьки цієї великої родини. А хто прочитав, байдужим залишиться не зміг. Того ж дня до редакції зателефонувала жінка з Києва. Відмовившись назватися, вона попросила дати їй адресу Євдокимової.

Огляд листів

А потім пошта принесла листи, багато листів. «З болем в серці читали ми рядки листа цієї бідолашної жінки, — написали працівниці з Жовтневого РТП Білопільського району Сумської області Ольга Буйволенко, Ганна Ільченко, Наталія Лісовенко, Ганна Сіроштан, Ніна Кривоніс. — Хочемо якось допомогти їй, опублікуйте, будь ласка, адресу Валентини Євдокимової».

«Наша сім'я теж багатодітна і ми дуже розуміємо Валентину Євдокимову, бо знаємо, як тяжко з дітками. Дайте адресу цієї сім'ї, ми хочемо їм допомогти», — пише Ярослава Дутчак зі Старого Мартинова Галицького району Івано-Франківської області.

Пройнялися співчуттям до біди багатодітної сім'ї Антон Багач із Шукайводи Христинівського району Черкаської області, Микола Бойко з Дніпрово-Кам'янки Дніпропетровської області, сім'я Кадиш з Ніжина Чернігівської області, Людмила Литвинова з Ковшарівки Куп'янського району Харківської області, яка теж росла в багатодітній сім'ї, зазнала голоду й холоду і, як ніхто інший, знає її біди, сім'я Гулик з Білої Церкви Київської області, котра, як вони пишуть в своєму листі, вже допомагає одинокій матері з трьома дітками, а тепер хочуть допомогти й авторці цього розпачливого листа.

А Василь Павлюк з Возилова Бучацького району на Тернопільщині написав: «Нехай приїжджають Євдокимови до нас, ми всім селом допоможемо, зберемо картоплі та ще якихось продуктів. Треба всім миром допомагати одне одному, щоб пережити цей тяжкий для всіх час. Не треба втрачати надії на краще життя у нашій незалежній Україні».

Я написала Валентині Степанівні про те, скільки людей відгукнулося на її листа, запитувала згоди на публікацію її домашньої адреси. Невдовзі одержала відповідь. Жінка зворушена добротою незнайомих людей, вдячна всім, хто відгукнувся на її біду. «Низький уклін усім, хто хоче нам допомогти, — написала вона в своєму листі. — Я вірю, ми переживемо цей складний час і наші діти ніколи цього не забудуть».

Адреса Валентини Степанівни Євдокимової: Хмельницька область, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницьке шосе, буд. 112, кв. 21.

Марія ДАВИДЕНКО.

Запитання — відповідь

Ваша власність — ви й розпоряджаєтесь!..

Чи можна продати, передати у спадщину, подарувати кооперативну квартиру? Нам сказали, що квартира належить кооперативу.

Акимови.

Краматорськ
Донецької області.

Згідно з Законом України «Про власність» член житлового, житлово-будівельного кооперативу, який повністю сплатив свій пайовий внесок за квартиру, набуває права власності на це майно, тобто квартиру (ст. 15 Закону). А право власності, в свою чергу, — це врегульовані суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном. Тому в кооперативі вам сказали неправильно.

Начальник не завжди правий

На семінарі голова обкому профспілки сказав, що всім працівникам, які не є членами профспілки, не можна виплачувати допомогу через тимчасову непрацездатність. Чи правильно це?

Бухгалтери сільських Рад Тернопільського району.

В КЗпП сказано, що всі працівники підлягають обов'язковому державному соціальному страхуванню. Воно здійснюється за рахунок держави. Внески на соціальне страхування сплачуються підприємствами, установами, організаціями без будь-яких відрахувань із заробітної плати працівників. Несплата цих внесків не позбавляє працівників права на забезпечення по державному соціальному страхуванню. Дані кошти витрачаються лише за своїм прямим призначенням і в першу чергу на допомогу через тимчасову непрацездатність. Тому голова пояснював вам неправильно.

Володимир СНІТКО.

СТВОРИВШИ ДЕРЖАВУ — ТВОРИТИ РОЗУМНІ ЗАКОНИ

Чи буде коли-небудь наш парламент професійним, щоб обговорення того чи того важливого питання не навіювало на сумні роздуми на зразок: кого ми обрали до парламенту? Бо враження таке, що Україну люблять тільки ті, хто нічого не хоче для неї робити. Скільки В. Пилипчук доводив, що для нас вигідні іноземні інвестиції, та ніхто з ним не погодився, не підтримав, навпаки, ще й звинуватили в бажанні «продати Україну». Здається, що всі зацікавлені в тому, щоб повернути нас до Союзу, до дешевої ковбаси і шкарпеток. То найвище для нас таке щастя! А все тому, що в нас немає господаря! Потрібні закони, за яких Україна опиралася б на ділових, розумних людей. Щоб трудилися на її славу і при цьому не соромилися учитися в заморських бізнесменів. Як казав наш Тарас: і чужого научайтесь, і свого не цурайтесь.

Світлана АНТОНОВА.

Бердянськ
Запорізької області.

У МАГАЗИНІ — ЯК У КАЗЦІ

Одного разу пішов до магазину по хліб, дивлюся — продають сирки по 40 карбованців, ті, що колись були по 11—14 копійок. Не купив — дорогувато. Не купив і хліба — ще не завезли. Пішов знову по хліб після обіду. Подумав та й вирішив купити зо два сирки. Поласуємо зі своєю старою. Аж ті самі сирки продають уже по 76 карбованців. Я здивувався, а продавець пояснила, що то було до обіду, а це вже після обіду. Диво дивнеє, як у казці. Цікаво мені знати, чи то у всіх магазинах так підвищують ціни? Чи то кожен по-своєму дере шкуру з людей, залежно від попиту покупців?

Степан ЯСИНСЬКИЙ, пенсіонер, учасник Великої Вітчизняної війни.

Хмільник
Вінницької області.

СОРОМНО БУТИ ДУХОВНО СЛАБКИМИ

Час тепер важкий, зрозуміло, для кожного. Але не треба казати, що немає виходу. Ми обов'язково вийдемо з кризи, у котрій ми опинилися. Треба тільки трішечки терпіння. А ми вміємо терпіти. Старшому поколінню знайомі ще тяжчі ситуації, перенесли і голод, і холод, але вижили. Нас у сім'ї було шестеро з різницею у півтора-два роки. Мати ходила на роботу до колгоспу, працювала за палички, а розрахунок — у кінці року. Корівчину подоїть, та молочко не нам дає, а на молочарню несе. Спробуй не здати: завтра прийде уповноважений, обізве і контрою, і саботажником. Жили на картоплі, цибулі та квашеній капусті. Повиростали, але ніколи не чули, щоб мати наша жалілася на нестатки, бо так жили усі, крім голови колгоспу, парторга, бригадирів та комірника. Так, ми виросли у злиднях, але, скажу чесно, ми думали, що так і треба, що краще ми й не повинні жити. І тепер, вважаю, коли наша держава опинилася у такому стані, коли її обікрали, зруйнували, соромно бути духовно слабкими. Потрібно все робити для її зміцнення, не мітингувати, а працювати. Тоді й самі з голоду не помремо, і неньку Україну на ноги поставимо. Щоб хоч наші діти та онуки зажили так, як живуть люди в цивілізованих країнах.

А. СЛИВКА, інвалід Великої Вітчизняної війни.

Марганець
Дніпропетровської області.

У комісіях Верховної Ради України

9 червня законотворчу і контрольну роботу продовжували постійні комісії Верховної Ради України. На всю їх діяльність сьогодні накладає відбиток складне, а в деяких моментах вибухонебезпечне суспільно-політичне життя України.

Комісія у правах людини сьогодні напружено працює над пакетом законопроектів, пов'язаних із забезпеченням прав людини у сфері економіки. Члени комісії, запрошені до співпраці провідні економісти і експерти аналізують проекти і вже прийняті постанови Кабінету міністрів щодо нових цін і соціальних гарантій населенню за умови регульованого підвищення цін на предмети першої потреби та відпуску цін на інші товари. За підсумками аналізу комісія готує свої зміни, пропозиції і доповнення до передбачуваних нормативних документів, з тим щоб не допустити різкого зниження життєвого рівня людей і зняти наростаючу напруженість в суспільстві.

Над проектом Закону про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення України працює **Комісія Верховної Ради України з питань здоров'я людини.** Вніс цей законопроект Кабінет міністрів. Поки що він не запланований порядком денним для розгляду Верховною Радою. Проте, зважаючи на його виняткову актуальність в сучасній Україні, комісія оперативно напрацьовує свої поправки і доповнення до законопроекту, з тим щоб подати його на перше читання ще сьомій сесії Верховної Ради.

Комісія у справах ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, репресованих, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів на своєму засіданні продовжила розгляд законопроекту про внесення змін і доповнень до Закону України про державну допомогу сім'ям з дітьми та до Положення про паспорт громадянина України, розглянула питання про проведення в 1994 році Міжнародного року сім'ї.

Група народних депутатів **Комісії з питань народної освіти і науки** на чолі з Володимиром Даниленком зайнята підготовкою пропозицій Кабінету міністрів з удосконалення професійної освіти в Україні. Проблема фахового виховання молоді за умов входження країни у ринок набуває виключної гостроти. Дати молодому поколінню перспективу і впевненість у завтрашньому дні — це обов'язок держави. До цього висновку прийшли члени комісії після аналізу ситуації у Хмельницькій області, а щойно і в Богуславі Київської області. Саме держава, на їх думку, має готувати робітничі кадри під ринкову економіку, у неї для цього є нині і досвід, і можливості.

Ще одна група народних депутатів — **Комісія з питань народної освіти і науки,** очолювана Юрієм Гнаткевичем та Іриною Калинець,— працює над проектом Мовної концепції в закладах освіти України. Мається на меті розробити послідовну і чітку програму реалізації положень Закону про мови, починаючи з дошкільних виховних закладів і кінчаючи вузами.

Комісія з питань гласності і засобів масової інформації продовжує роботу над підготовкою проекту Закону про інформаційні агентства. До нього вносяться останні поправки і уточнення, а 10 червня комісія розглядатиме його на своєму засіданні. Цей закон, увібравши в себе основні положення Конституції України, Закону про інформацію, інших законодавчих актів та визнаних Україною міжнародних правових документів, має закріпити правові основи діяльності в Україні інформаційних агентств та визначити правові форми їх міжнародного співробітництва.

Проходили засідання і тривала поточна робота і в інших комісіях.

Прес-центр Верховної Ради України.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311107

1, 5 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».